

ÔN TẬP (CHUẨN BỊ CHO KIỂM TRA LÝ THUYẾT)

CHUẨN HOÁ

☐ Ràng buộc khoá

- ☐ Siêu khoá; khoá (ứng viên); khoá chính;
- ☐ Thuộc tính khoá/không khoá.

☐ Ràng buộc dữ liệu: Phụ thuộc hàm (PTH)

- ☐ Phụ thuộc hàm;
- ☐ Phụ thuộc đầy đủ/không đầy đủ;
- ☐ Phụ thuộc bắc cầu;
- ☐ Luật dẫn Armstrong;
- ☐ Phụ thuộc hàm suy dẫn; Thuộc tính suy dẫn từ tập thuộc tính.

- ❑ Bài toán kiểm tra PTH suy dẫn từ một tập thuộc tính.
- ❑ Bài toán tìm khoá (ứng viên) của một quan hệ.
- ❑ Bài toán đánh giá dạng chuẩn: 1NF, 2NF, 3NF, BCNF
- ❑ Bài toán phân rã dựa trên tập PTH gây vi phạm dạng chuẩn cao.
  - ❑ Bảng phi chuẩn → Dạng chuẩn 1 (1NF)
  - ❑ Dạng chuẩn 1 → Dạng chuẩn 2 (1NF)
  - ❑ Dạng chuẩn 2 → Dạng chuẩn 3 (1NF)
  - ❑ Dạng chuẩn 3 → Dạng chuẩn BCNF (1NF)

CHUẨN HOÁ (3)

DC	Tiêu chí	Vi phạm	Nguyên tắc chuẩn hoá
DC1 (1NF)	Không đa trị, không kết hợp.	Tìm thấy ít nhất một thuộc tính bị đa trị hoặc kết hợp.	Đa trị: Tách ra thành nhiều dòng, <u>HOẶC</u> , tách ra bảng khác, kéo theo khoá của quan hệ cũ để kết bảng. Kết hợp: Tách thành phần con thành nhiều cột thuộc tính đơn khác nhau.
DC2 (2NF)	Tất cả thuộc tính không khoá phụ thuộc đầy đủ vào khoá (thuộc tính không khoá không phụ thuộc một phần vào khoá)	Có ít nhất một PTH $X \rightarrow Y$ với X là một phần khoá <u>và</u> Y là thuộc tính không khoá.	Tách tất cả các trường hợp $X \rightarrow Y$ vi phạm ra bảng khác (giữ lại X ở bảng cũ để kết bảng).
DC3 (3NF)	Tất cả không khoá KHÔNG PHỤ THUỘC bắc cầu vào bất kỳ khoá nào (các tập thuộc tính không khoá không suy ra lẫn nhau)	Tìm thấy ít nhất một PTH $X \rightarrow Y$ trong đó: X không chứa khoá <u>và</u> Y là không phải thuộc tính khoá.	Tách tất cả các trường hợp $X \rightarrow Y$ vi phạm ra (giữ lại X ở bảng cũ để kết bảng).
DCBC (BCNF)	Mọi phụ thuộc hàm về trái phải là siêu khoá (chứa bất kỳ khoá ứng viên nào) (các thuộc tính khoá không suy ra lẫn nhau)	Tìm thấy ít nhất một PTH $X \rightarrow Y$ trong đó: X không chứa khoá.	Tách tất cả các trường hợp $X \rightarrow Y$ vi phạm ra (giữ lại X ở bảng cũ để kết bảng).

BÀI TẬP #1: Ôn tập chuẩn hoá

SinhVien (MãSV, TênSV, NgàySinh, Email, ĐiệnThoai, MônHoc, LầnHoc, Điểm)
Composite key

$F = \{$ f1: MãSV $\rightarrow$ TênSV, NgàySinh, Email;
f2: MãSV, MônHoc, LầnHoc $\rightarrow$ Điểm;
f3: ĐiệnThoai $\rightarrow$ MãSV $\}$

- a) Chỉ ra các chỗ trùng lặp thông tin.
- b) Xác định dạng chuẩn của lược đồ SinhVien.
- c) Chuẩn hoá để lược đồ mới đạt DC3 trở lên.

BÀI TẬP #1: Ôn tập chuẩn hoá (2)

SinhVien (MãSV, TênSV, NgàySinh, Email, ĐiệnThoai, MônHoc, LầnHoc, Điểm)

Composite key

$F = \{$ f1: MãSV $\rightarrow$ TênSV, NgàySinh, Email;
f2: MãSV, MônHoc, LầnHoc $\rightarrow$ Điểm;
f3: ĐiệnThoai $\rightarrow$ MãSV $\}$

a) Chỉ ra các chỗ trùng lặp thông tin.

Trùng lặp trên tập thuộc tính của PTH f1, f2 và f3.

b) Xác định dạng chuẩn của lược đồ SinhVien.

DC1: Đạt vì tất cả cột là giá trị nguyên tố (không đa trị, không kết hợp).

DC2: Không đạt vì thuộc tính không khoá (TênSV) phụ thuộc con của khoá (f1)
(có thể dùng PTH f2 hoặc f3 đều được, chỉ cần chỉ ra 1)

→ Lược đồ SinhVien đạt DC1.

a) Chuẩn hoá để lược đồ mới đạt DC3 trở lên.

BÀI TẬP #1: Ôn tập chuẩn hoá (3)

SinhVien (MãSV, TênSV, NgàySinh, Email, ĐiệnThoai, MônHoc, LầnHoc, Điểm)
Composite key

$F = \{ \begin{array}{l} f1: \text{MãSV} \rightarrow \text{TênSV, NgàySinh, Email;} \\ f2: \text{MãSV, MônHoc, LầnHoc} \rightarrow \text{Điểm;} \\ f3: \text{ĐiệnThoai} \rightarrow \text{MãSV} \end{array} \}$

c) Chuẩn hoá để lược đồ mới đạt DC3 trở lên.

- B1: Tách theo f1**

SinhVien ---tách theo f1---

SinhVien1(MãSV, TênSV, NgàySinh, Email)

DCBC vì các PTH về trái là khoá

$F1 = \{ f1: \text{MãSV} \rightarrow \text{TênSV, NgàySinh, Email} \}$

SinhVien2(MãSV, ĐiệnThoai, MônHoc, LầnHoc, Điểm),

DC1 vì f2 có Điểm là không khoá phụ thuộc một phần khoá (MãSV, MônHoc, LầnHoc)

$F2 = \{ f2: \text{MãSV, MônHoc, LầnHoc} \rightarrow \text{Điểm}; f3: \text{ĐiệnThoai} \rightarrow \text{MãSV} \}$

BÀI TẬP #1: Ôn tập chuẩn hoá (4)

SinhVien (MãSV, TênSV, NgàySinh, Email, ĐiệnThoai, MônHoc, LầnHoc, Điểm)

$F = \{ f1: \text{MãSV} \rightarrow \text{TênSV, NgàySinh, Email};$
 $f2: \text{MãSV, MônHoc, LầnHoc} \rightarrow \text{Điểm};$
 $f3: \text{ĐiệnThoai} \rightarrow \text{MãSV} \}$

c) Chuẩn hoá để lược đồ mới đạt DC3 trở lên.

B2: Tách SinhVien2 theo f2:

KếtQuả(MãSV, MônHoc, LầnHoc, Điểm) DCBC vì các PTH về trái là khoá

$F3 = \{ f2: \text{MãSV, MônHoc, LầnHoc} \rightarrow \text{Điểm} \}$

SinhVien2(MãSV, ĐiệnThoai, MônHoc, LầnHoc)

SV_DT(MãSV, ĐiệnThoai) DCBC vì các PTH về trái là khoá

$F4 = \{ f3: \text{ĐiệnThoai} \rightarrow \text{MãSV} \}$

BÀI TẬP #1: Ôn tập chuẩn hoá (5)

SinhVien (MãSV, TênSV, NgàySinh, Email, ĐiệnThoai, MônHoc, LầnHoc, Điểm)

$F = \{$ f1: MãSV $\rightarrow$ TênSV, NgàySinh, Email;
f2: MãSV, MônHoc, LầnHoc $\rightarrow$ Điểm;
f3: ĐiệnThoai $\rightarrow$ MãSV $\}$

c) Chuẩn hoá để lược đồ mới đạt DC3 trở lên.

Kết luận: Lược đồ csdl mới bao gồm các quan hệ con bên dưới đạt DCBC.

SinhVien(MãSV, TênSV, NgàySinh, Email); F1 = { f1: MãSV $\rightarrow$ TênSV, NgàySinh, Email }

KếtQuả(MãSV, MônHoc, LầnHoc, Điểm) F3 = { f2: MãSV, MônHoc, LầnHoc $\rightarrow$ Điểm }

SV_DT (Mã SV, ĐiệnThoai) F4 = { f3: ĐiệnThoai $\rightarrow$ MãSV }

Cả 3 lược đồ con SinhVien, KếtQuả và SV_DT đều đạt DCBC $\rightarrow$ Lược đồ CSDL mới đạt DCBC.

ÔN TẬP (CHUẨN BỊ CHO KIỂM TRA LÝ THUYẾT)

NGÔN NGỮ CSDL

- PTQH và RBTv

☐ Ràng buộc miền giá trị

- ☐ Giới tính là nam hay nữ; Lương phải là giá trị dương; ...

☐ Ràng buộc tham chiếu

- ☐ Giáo viên phải thuộc về khoa hợp lệ; Giáo viên quản lý (nếu có) phải là một giáo viên hợp lệ; ...

☐ Ràng buộc liên thuộc tính (trên cùng quan hệ)

- ☐ Ngày kết thúc đề tài phải sau ngày bắt đầu; ...

☐ Ràng buộc liên bộ (trên cùng quan hệ)

- ☐ Mỗi giáo viên chỉ tham gia tối đa hai công việc cùng đề tài; Tên đề tài phải có và là duy nhất; Tên chủ đề (nếu có) phải là duy nhất; ...

Đặc điểm:

Bối cảnh và bảng TAH chỉ liên quan đến 1 quan hệ duy nhất.

Ràng buộc toàn vẹn (2)

☐ Ràng buộc liên thuộc tính liên quan hệ (trên nhiều quan hệ)

- ☐ Trưởng khoa phải tối thiểu 35 tuổi tại thời điểm nhận chức; Ngày bắt đầu công việc một đề tài không sớm hơn ngày bắt đầu đề tài; ...

☐ Ràng buộc liên bộ liên quan hệ (trên nhiều quan hệ)

- ☐ Đề tài phải có ít nhất 2 công việc; Đề tài có kinh phí dưới 100 chỉ có tối đa 3 công việc; ...

☐ Ràng buộc chu trình

- ☐ Giáo viên chỉ tham gia đề tài do giáo viên cùng bộ môn chủ nhiệm; ...

☐ Ràng buộc thuộc tính suy diễn (trên cùng hoặc nhiều quan hệ)

- ☐ Kinh phí đề tài phải bằng tổng phụ cấp các công việc liên quan.

Đặc điểm:

Bối cảnh và bảng TAH có ít nhất 2 quan hệ.

Chu trình: Phép kết các quan hệ trong bối cảnh hình thành chu trình.

Một vài hướng dẫn

- Ý nghĩa dấu +/- trong bảng TAH
  - (+) Thao tác có thể làm vi phạm RBTV và cần cài đặt kiểm tra
  - (-) Thao tác không làm vi phạm RBTV
  - (-) Thao tác có thể làm vi phạm RBTV nhưng không cần cài đặt kiểm tra
- Trong bối cảnh có bảng R(FK) -- tham chiếu -- S(PK)
  - ➔ Không cần cài đặt kiểm tra thao tác xoá bảng S (-)
  - ➔ Không cần cài đặt kiểm tra thao tác cập nhật S.PK (-)
- Trong bối cảnh có bảng S(PK) không cần cài đặt kiểm tra thao tác cập nhật S.PK nếu PK là khoá chính 1 thuộc tính.
- Trong trường hợp RB liên bộ hoặc RB suy diễn, trong ngữ cảnh việc cài đặt RBTV ngăn cản thao tác insert ➔ Không cần cài đặt (-).

Ràng buộc toàn vẹn (4)

$$(\forall t) (R(t) \wedge P(t))$$

$$(\forall t, \forall q, \forall s) (R1(t) \wedge R2(q) \wedge R3(s) \wedge P(t))$$

- $R(t): t \in R$
- $P(t)$: biểu thức ràng buộc luôn luôn đúng với mọi bộ dữ liệu $t \in R$.
- Có thể kết hợp với ĐSQH tạo bảng tạm và đặt biểu thức ràng buộc trên bảng tạm.

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, [MaBM], HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, [GVChuNhiem], LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia([MaGV], [MADT], STT, SoGio, VaiTro, [GiaoVienQL])

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (2)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

SoGio của một giáo viên tham gia đề tài phải từ 3 tới 7.

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (2)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

SoGio của một giáo viên tham gia đề tài phải từ 3 tới 7.

$(\forall t) (\text{thamgia}(t) \wedge t.\text{sogio} \geq 3 \wedge t.\text{sogio} \leq 7)$

$(\forall t) (\text{thamgia}(t) \wedge (t.\text{sogio} \neq \text{null}) \Rightarrow (t.\text{sogio} \geq 3 \wedge t.\text{sogio} \leq 7))$

$(\forall t) (\text{thamgia}(t) \wedge ((t.\text{sogio} = \text{null}) \vee (t.\text{sogio} \geq 3 \wedge t.\text{sogio} \leq 7)))$

Bối cảnh: thamgia

Bảng tầm ảnh hưởng:

	Them	Xoa	Sua
ThamGia	+	-	+(sogio)

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (3)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Tên đề tài phải duy nhất.

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (3)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Tên đề tài phải duy nhất.

$(\forall t) (detai(t) \wedge (\neg \exists p) (detai(p) \wedge p.madt \neq t.madt \wedge p.tendt = t.tendt))$

$(\forall t) (detai(t) \wedge \text{card}\{p \mid detai(p) \wedge p.tendt = t.tendt\} = 1)$

$(\forall t1, t2) (detai(t1) \wedge detai(t2) \wedge t1.madt \neq t2.madt \Rightarrow t1.tendt \neq t2.tendt)$

$(\forall t1, t2) (detai(t1) \wedge detai(t2) \wedge t1.madt = t2.madt \Rightarrow t1.tendt = t2.tendt)$

Bối cảnh: detai

Bảng tầm ảnh hưởng:

	T	X	S
DeTai	+	-	+(tendt)

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (4)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Giáo viên được phân công giám sát 1 giáo viên khi tham gia đề tài phải khác giáo viên chủ nhiệm đề tài đó.

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (4)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Giáo viên được phân công giám sát 1 giáo viên khi tham gia đề tài phải khác giáo viên chủ nhiệm đề tài đó.

$(\forall t, \forall p) (thamgia(t) \wedge detai(p) \wedge p.madt=t.madt \Rightarrow t.giaovienQL \neq p.gvchunhiem)$

Bối cảnh: thamgia, detai.

Bảng TAH:

	T	X	S
DeTai	-	-	+(gvchunhiem)
ThamGia	+	-	+(giaovienql, madt)

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (5)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Đề tài loại A thì tên đề tài là duy nhất.

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (5)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Đề tài loại A thì tên đề tài là duy nhất.

$(\forall t) (detai(t) \wedge t.loaiDT=A \Rightarrow (\neg \exists p)(detai(p) \wedge p.madt \neq t.madt \wedge p.tendt=t.tendt))$

Bối cảnh: detai

Bảng tầm ảnh hưởng:

	T	X	S
DeTai	+	-	+ (tendt, loaidt)

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (6)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Đề tài loại A phải có một tiến sĩ là chủ nhiệm đề tài.

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (6)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Đề tài loại A phải có một tiến sĩ là chủ nhiệm đề tài.

$(\forall t) (detai(t) \wedge t.loaidt="A" \Rightarrow (\exists p) (Giaovien(p) \wedge p.magv=t.gvchunhiem \wedge p.hocvi="TienSi"))$

	T	X	S
DeTai	+	-	+(loaidt, gvchunhiem)
GiaoVien	-	-	+(hocvi)

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (7)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Số lượng giáo viên tham gia 1 đề tài tối đa là 10.

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (7)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Số lượng giáo viên tham gia 1 đề tài tối đa là 10.

Loại trùng khi một giáo viên tham gia cùng đề tài cho nhiều STT khác nhau:

$GV\_DT \leftarrow \pi_{madt, magv} (thamgia)$

$(\forall t) (Thamgia(t) \wedge card\{p \mid GV\_DT(p) \wedge p.madt=t.madt\} \leq 10)$

BoiCanh: thamgia

Bang tam anh huong:

	T	X	S
Thamgia	+	-	+(madt, magv)

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (8)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Số lượng giáo viên tham gia đề tài một đề tài loại A tối đa là 10.

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (8)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Số lượng giáo viên tham gia đề tài một đề tài loại A tối đa là 10.

$GV\_DT \leftarrow \pi_{madt, magv} (thamgia)$

$(\forall t) (Thamgia(t) \wedge (\exists p) (detai(p) \wedge p.madt = t.madt \wedge p.loaiDT = "A")$
 $\Rightarrow card\{p \mid GV\_DT(p) \wedge p.madt = t.madt\} \leq 10\})$

BoiCanh: thamg detai

Bang tam anh huong:

	T	X	S
Thamgia	+	-	+(madt, magv)
Detai	-	-	+(loaiDT)

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (9)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Tổng số giờ của **tất cả giáo viên tham gia 1 đề tài phải nhỏ hơn 10.**

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (9)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Tổng số giờ của tất cả giáo viên tham gia 1 đề tài phải nhỏ hơn 10.

$KQ(madt, tongsoGio) \leftarrow madt \mathfrak{S}_{sum(sogio)} (thamgia)$

$\forall t (Thamgia(t) \wedge (\exists p) (Kq(p) \wedge kq.madt=t.madt \wedge Kq.tongsogio < 10))$

BoiCanh: thamgia

Bang tam anh huong:

T   X   S

Thamgia: +   -   +(sogio, madt)

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (10)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Thêm cột SLGV_ChinhThuc vào bảng đề tài và đảm bảo giá trị cột này phải bằng số lượng giáo viên tham gia đề tài đó với vai trò “Chính Thức”.

BÀI TẬP #2: Ôn tập RBTV (10)

BoMon(MaBM, TenBM)

GiaoVien(MaGV, TenGV, MaBM, HocVi)

DeTai(MaDT, TenDT, GVChuNhiem, LoaiDT, SLGV_ChinhThuc)

ThamGia(MaGV, MaDT, STT, SoGio, VaiTro, GiaoVienQL)

Thêm cột SLGV_ChinhThuc vào bảng đề tài và đảm bảo giá trị cột này phải bằng số lượng giáo viên tham gia đề tài đó với vai trò “Chính Thức”.

$GV\_DT \leftarrow \pi_{madt, magv, vai tro} (thamgia)$

$(\forall t) (\text{detai}(t) \wedge t. SLGV\_ChinhThuc = \text{card}\{ s \mid GV\_DT(s) \wedge s.madt = t.madt \wedge s.vai tro = \text{”Chính Thức”} \})$

	T	X	S
DeTai	-	-	+(SLGV_ChinhThuc)
ThamGia	+	+	+(magv, madt, vai tro)

Dấu - ở đề tài mang ý nghĩa không cần cài đặt kiểm tra cho thao tác thêm đề tài (vì có thể thay bằng cơ chế khác).

BÀI TẬP #3: Ôn tập RBTV

Cho CSDL QLBH như sau:

- KH (MAKH, HOTEN, SDT)
- DDH (SODDH, NGÀYDH, MAKH)
- CT_DDH (SODDH, MAMH, SOLUONG, DONGIA)
- GIAOHANG(MAGH, NGÀYGH, TONGTIEN, SODDH)
- CT_GH (MAGH, MAMH)
- MH (MAMH, TENMH, DVTINH, DONGIA, LOAIMH)

Xác định ngữ cảnh, bảng TAH và nội dung cho các ràng buộc toàn vẹn bên dưới:

RB1: Mỗi mặt hàng phải có tên duy nhất.

RB2: Ngày giao hàng phải sau ngày đặt hàng.

RB3: Mỗi đơn hàng chỉ được giao tối đa hai lần.

RB4: Mỗi đơn hàng phải có ít nhất một chi tiết đơn hàng.

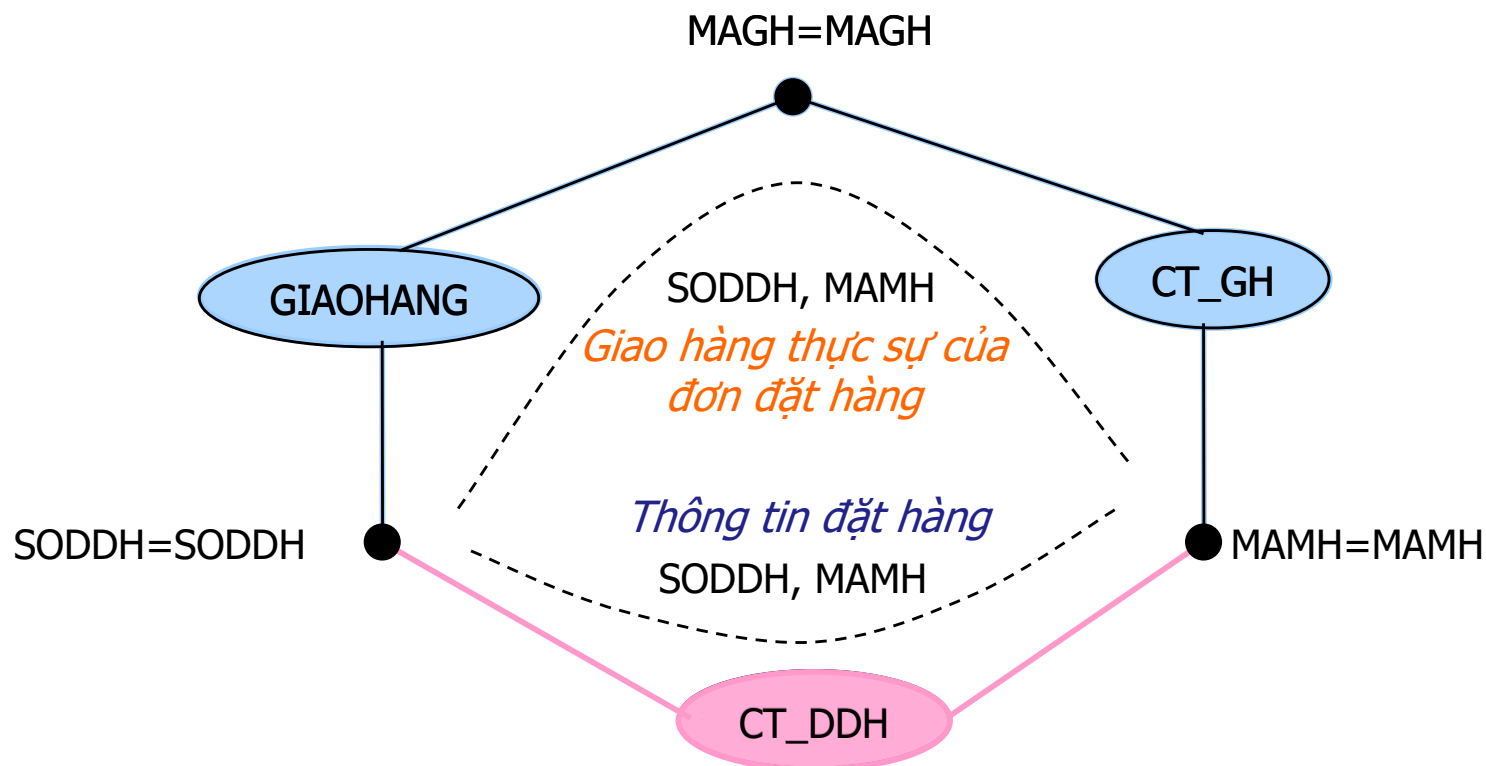
RB5: Chỉ được phép giao các mặt hàng khách hàng có đặt.

Cho CSDL QLBH như sau:

- **KH** (MAKH, HOTEN, SDT); **DDH** (SODDH, NGÀYDH, MAKH)
- **CT_DDH** (SODDH, MAMH, SOLUONG, DONGIA)
- **GIAOHANG** (MAGH, NGÀYGH, TONGTIEN, SODDH)
- **CT_GH** (MAGH, MAMH)
- **MH** (MAMH, TENMH, DVTINH, DONGIA, LOAIMH)

Xác định ngữ cảnh, bảng TAH và nội dung cho các ràng buộc toàn vẹn bên dưới:

RB5: Chỉ được phép giao các mặt hàng khách hàng có đặt.

Cho CSDL QLBH như sau:

- **KH** (MAKH, HOTEN, SDT); **DDH** (SODDH, NGAYDH, MAKH)
- **CT_DDH** (SODDH, MAMH, SOLUONG, DONGIA)
- **GIAOHANG** (MAGH, NGAYGH, TONGTIEN, SODDH)
- **CT_GH** (MAGH, MAMH)
- **MH** (MAMH, TENMH, DVTINH, DONGIA, LOAIMH)

Xác định ngữ cảnh, bảng TAH và nội dung cho các ràng buộc toàn vẹn bên dưới:

RB5: Chỉ được phép giao các mặt hàng khách hàng có đặt.

$(\forall \mathbf{t}, \mathbf{u}) (\text{GIAOHANG}(\mathbf{t}) \wedge \text{CT\_GH}(\mathbf{u}) \wedge \mathbf{t}.\text{MAGH} = \mathbf{u}.\text{MAGH})$

$\Rightarrow (\exists \mathbf{v}) (\text{CT\_DDH}(\mathbf{v}) \wedge \mathbf{t}.\text{SODDH} = \mathbf{v}.\text{SODDH} \wedge \mathbf{u}.\text{MAMH} = \mathbf{v}.\text{MAMH}))$

Bối cảnh: GiaoHang, CT_GH, CT_DDH

Bảng tầm ảnh hưởng:

	T	X	S
GiaoHang	-	-	+(SODDH)
CT_GH	+	-	+(MAGH, MAMH)
CT_DDH	-	+	+(SODDH, MAMH)

ÔN TẬP (CHUẨN BỊ CHO KIỂM TRA LÝ THUYẾT)

NGÔN NGỮ CSDL

- SQL
- ĐSQH

- ❑ Truy vấn với các điều kiện trên chuỗi, ngày, số, khoảng giá trị, ...
- ❑ Truy vấn trên nhiều bảng: tích + chọn, kết (trên điều kiện chọn)
- ❑ Truy vấn với phép kết mở rộng (left, right, full join)
- ❑ Truy vấn gom nhóm, lồng, lồng + gom nhóm
  - ❑ Truy vấn con ở From, Where, Having
- ❑ Truy vấn tập hợp: hội, giao, trừ.
- ❑ Truy vấn phép chia

- ☐ Các phép toán tập hợp: Hội, Giao, Trừ
- ☐ Phép chiếu (lấy cột thuộc tính, có loại trùng)
- ☐ Phép chọn (lấy bộ dữ liệu thoả điều kiện chọn)
- ☐ Phép tích decartes (thường theo sau là phép chọn để nối bảng)
- ☐ Phép kết, phép kết tự nhiên và phép kết mở rộng
- ☐ Phép gom nhóm và các hàm kết hợp
- ☐ Phép chia
- ☐ Các phép toán khác: Phép gán, Phép toán đổi tên
- ☐ Phối hợp các phép toán cho bài toán so sánh nhất

BÀI TẬP #4: Ôn tập ĐSQH

□ Các phép toán ĐSQH:

$$\sigma_P(R)$$

$$\pi_{A,C}(R)$$

$$R1(A, B, C) \leftarrow R$$

$$\rho_{X, C, D}(R)$$

$$R \bowtie_c S$$

$$R \bowtie S; R * S$$

$$R \cap S; R \cup S; R - S; R/S$$

$$G1, \dots, Gn \mathcal{F} F1(A), F2(A2), \dots (R)$$

BÀI TẬP #4: Ôn tập ĐSQH (2)

□ Cho trường khoa (mã, tên, tên khoa) của khoa có số lượng bộ môn nhiều nhất hoặc có lương trung bình các giáo viên trong khoa là cao nhất.

B1: Lấy ra mã khoa và số lượng bộ môn từng khoa $K1(\text{makhoa}, \text{slbm})$ và tìm khoa có số bộ môn đông nhất $R1(\text{makhoa})$

$K1(\text{makhoa}, \text{slbm}) \leftarrow \text{makhoa } \mathcal{S}_{\text{count}(\text{mabm})}(\text{BOMON})$

$K2(\text{slbmmax}) \leftarrow \mathcal{S}_{\text{max}(\text{slbm})}(K1)$

$R1(\text{makhoa}) \leftarrow \pi_{\text{makhoa}} (K1 \bowtie_{K1.\text{slbm}=K2.\text{slbmmax}} K2)$

B2: Lấy ra mã khoa và lương trung bình giáo viên từng khoa $K3(\text{makhoa}, \text{lgtb})$ và tìm khoa có lương trung bình các giáo viên cao nhất $R2(\text{makhoa})$

$K3(\text{makhoa}, \text{lgtb}) \leftarrow \text{makhoa } \mathcal{S}_{\text{avg}(\text{luong})}(\text{BOMON} \bowtie \text{GIAOVIEN})$

$K4(\text{lgtbmax}) \leftarrow \mathcal{S}_{\text{max}(\text{lgtb})}(K3)$

$R2(\text{makhoa}) \leftarrow \pi_{\text{makhoa}} (K3 \bowtie_{K3.\text{lgtb}=K4.\text{lgtbmax}} K4)$

B3: Hội các mã khoa có điều kiện rồi lấy ra trưởng khoa

$T \leftarrow (R1 \cup R2) \bowtie \text{KHOA} \bowtie_{\text{truongkhoa}=\text{magv}} \text{GIAOVIEN}$

$KQ(\text{magv}, \text{hoten}, \text{tenkhoa}) \leftarrow \pi_{\text{magv}, \text{hoten}, \text{tenkhoa}} (T)$

BÀI TẬP #4: Ôn tập ĐSQH (3)

□ Cho giáo viên quản lý nhiều giáo viên khác nhất và không có chủ nhiệm bất kỳ đề tài nào.

B1: Lấy ra mã giáo viên quản lý nhiều giáo viên khác nhất **R1(gvql)**

$GV \leftarrow \pi_{\text{magv, hoten, gvqlcm}}(\text{GIAOVIEN})$

$K1(\text{gvql, slgv}) \leftarrow_{\text{gvqlcm}} \mathfrak{S}_{\text{count}(\text{magv})}(GV)$

$K2(\text{slgv\_max}) \leftarrow \mathfrak{S}_{\text{max}(\text{slgv})}(K1)$

$R1(\text{gvql}) \leftarrow \pi_{\text{gvql}}(K1 \bowtie_{\text{slgv}=\text{slgv\_max}} K2)$

B2: Lấy ra mã có chủ nhiệm đề tài **R2(gvcndt)**

$R2(\text{gvcndt}) \leftarrow \pi_{\text{gvcndt}}(\text{DETAI})$

B3: Lấy ds mã gv quản lý nhiều giáo viên khác nhất trừ đi ds có chủ nhiệm đề tài

$T(\text{gvql, magv, hoten, gvqlcm}) \leftarrow (R1 - R2) \bowtie_{\text{gvql}=\text{magv}} GV$

$KQ(\text{magv, hoten}) \leftarrow \pi_{\text{magv, hoten}}(T)$

BÀI TẬP #4: Ôn tập ĐSQH (4)

□ Cho giáo viên chỉ tham gia đề tài do trưởng khoa làm chủ nhiệm.

B1: Đổi tên quan hệ dùng phép gán hoặc phép toán đổi tên

$\rho_{GV}(GIAOVIEN); \rho_{TG}(THAMGIADT); \rho_{DT}(DETAI); \rho_{TK}(GIAOVIEN);$

$K \leftarrow KHOA; BM \leftarrow BOMON$

B2: Lấy mã và họ tên gv có tham gia đề tài do trưởng khoa chủ nhiệm

$R1 \leftarrow \pi_{magv, hoten}(GV \bowtie BM \bowtie K \bowtie TG \bowtie_{truongkhoa = gvcndt \wedge tg.madt = dt.madt} DT)$

B2: Lấy mã và họ tên gv có tham gia đề tài do trưởng khoa của khoa khác chủ nhiệm

$R2 \leftarrow \pi_{magv, hoten}(GV \bowtie BM \bowtie K \bowtie TG \bowtie_{truongkhoa \neq gvcndt \wedge tg.madt = dt.madt} DT)$

B3: Lấy ds R1 trừ đi R2

$KQ(magv, hoten) \leftarrow R1 - R2$

BÀI TẬP #4: Ôn tập ĐSQH (5)

□ Cho đề tài có tất cả trường khoa tham gia.

B1: Đổi tên quan hệ dùng phép gán hoặc phép toán đổi tên

$\rho_{GV}(GIAOVIEN); \rho_{TG}(THAMGIADT); \rho_{DT}(DETAI); \rho_{TK}(GIAOVIEN);$

$K \leftarrow KHOA; BM \leftarrow BOMON$

B2: Lấy các trường khoa (S: số chia)

$S(magv) \leftarrow \pi_{truongkhoa}(K)$

B2: Lấy ds tham gia đề tài (R: số bị chia)

$R \leftarrow \pi_{magv, madt}(TG)$

B3: Lấy ds R chia S

$T(magv) \leftarrow R/S$

$KQ \leftarrow \pi_{magv, hoten}(T \bowtie GV)$

